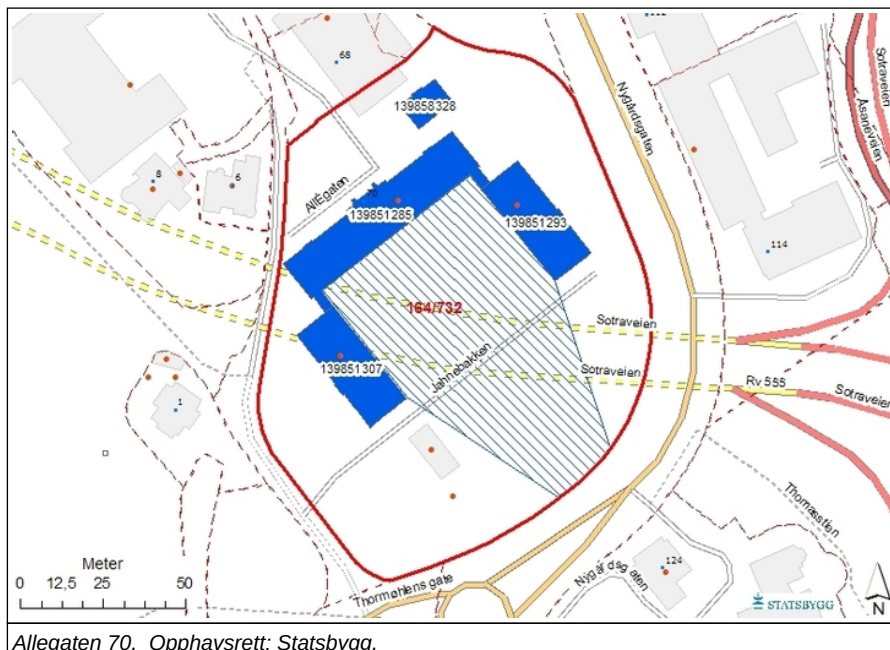
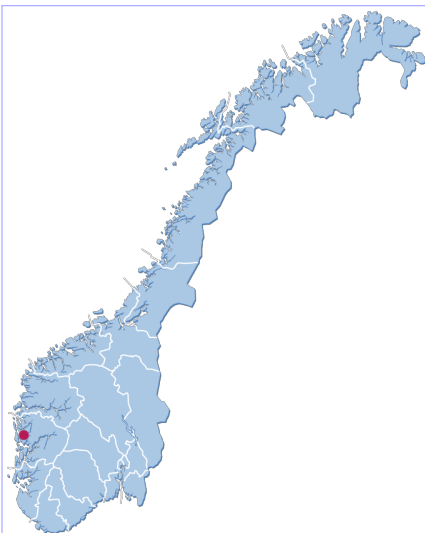

Allegaten 70. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Hordaland
Kommune:	1201/Bergen
Opprinnelig funksjon:	Geofysisk institutt
Nåværende funksjon:	Geofysisk og biologisk institutt
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 1, fredning
Totalt antall bygg:	5

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10207	BOTANISK LABORATORIUM	1951	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139851307	164/732
10205	GEOFYSISK INSTITUTT	1925 - 1928	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør/Utomhus	139851285	164/732
10206	KJEMISK INSTITUTT	1951	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139851293	164/732
10209	KJERNEFYSISK LABORATORIUM	1948	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139858328	164/732

Vern kompleks

Formål:	Formålet er å bevare Geofysisk institutt som representant for universitetshistorien i Norge. Geofysen er et viktig bilde på etableringen og utviklingen av UiB.
Begrunnelse:	Fredning av Geofysen vil sikre bevaring av formålsbygg som er historiefortellende, vesentlig i etableringen av UiB og viktig for historien: Geofysen ble planlagt og oppført av Bergen museum i 1928. Et monumentalbygg som lyktes med å gjøre det vordende universitet i Bergen synlig. Bygningstilbygget fikk sin start med Egill Reimers Geofysiske institutt. Anlegget markerer enden av den akademiske akse på Nygårdshøyden. Bygningen ble oppført for å legge til rette for utvikling av et geofysisk institutt. Plasseringen er ikke tilfeldig, for måling av stråler og magnetisme var det nødvendig at bygningen fikk ligge høyt og fritt. Bygget ble oppført etter innsamling av midler fra byens borgere, noe som vitner om stor vilje i byen for å få opprettet et universitet. Anlegget har senere blitt supplert med to bygninger som ligger som hver sin fløy på hver side av Geofysen. Disse bygningene henger sammen med Geofysen ved hver sin gang og er oppført i samme stil. Bygningene fremstår med enkle volumer og nesten ikke dekorerte overflater. Tilsammen med Betatronen og kjernefysisk laboratorium representerer anlegget en viktig plass i utdanningshistorien. Geofysen har også spilt en vesentlig rolle for utviklingen av den moderne værvarslinga i Norge.
Omfang:	Fredningen omfatter eksteriør til Geofysisk institutt, botanisk laboratorium, kjemisk institutt og kjernefysisk laboratorium. Samt utvalgte interiører. Fredningen omfatter også hageanlegget mellom Geofysens sidefløyer og en sektor ned til plassen foran trappeanlegget mot Nygårdsgaten, som vist på kart.

Beskrivelse kulturmiljø

UiB
Universitetet i Bergen er i landsverneplansammenheng organisert med mange komplekser med ofte bare en bygning tilordnet det enkelte kompleks. Katalogoppslaget for 3377 Muséplass 3 Naturhistorisk museum benyttes som hovedoppslag for UiB.

ALLÉGATEN 70

Allegaten 70 omfatter anlegget knyttet til Geofysen. Anlegget ligger plassert lengst sør på Nygårdshøyden i et opprinnelig parkanlegg, Florida. Komplekset består av 10205 Geofysisk institutt (1928), 10207 Botanisk laboratorium - vestfløy i Jahnebakken 5 (1951), 10206 Kjemisk institutt - østfløy i Jahnebakken 3 (1951) og 10209 Kjernefysisk laboratorium (1950). 10208 Botanisk veksthus ble revet i 2007.

Eiendomshistorikk

1917: Geofysisk institutt ble etablert.

Tomten Florida ble kjøpt av Bergen museum for at det skulle bygges et geofysisk institutt og medisinsk fakultet. Bergen museum ønsket at det skulle etableres et forskningsmiljø rundt geofysikk og fikk oppført Geofysen for å legge til rette for utviklingen av miljøet.

1926-1928: Geofysisk institutt ble oppført.

1950: Kjernefysisk laboratorium ble oppført.

1952: Geofysen ble utvidet med to fløyer som rommet Botanisk laboratorium og kjemisk institutt.

Kilder:

Universitetet i Bergens historie, 1996.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10205

GAB nr: 139851285

Navn: GEOFYSISK

INSTITUTT

Oppført: 1925 - 1928

Byggnr: 10206

GAB nr: 139851293

Navn: KJEMISK

INSTITUTT

Oppført: 1951

Byggnr: 10207

GAB nr: 139851307

Navn: BOTANISK

LABORATORIUM

Oppført: 1951

Byggnr: 10209

GAB nr: 139858328

Navn: KJERNEFYSISK

LABORATORIUM

Oppført: 1948

Jahnebakken 5 til venstre, Allégaten 70 i midten, Jahnebakken 3 til høyre. Sett fra sør.
Opphavsrett: Statsbygg.

Allégaten 70 sett fra trappeanlegg i sørøst.
Opphavsrett: Statsbygg.

Geofysen med vestfløy/Botanisk laboratorium m/ mellombygg.
Opphavsrett: Statsbygg.

Del av hageanlegg foran Geofysen og Østfløy/Kjemisk institutt.
Opphavsrett: Statsbygg.

Adkomst Geofysen fra Allegt. nordøst. Opphavsrett: Statsbygg.

Hovedinngang Geofysen. Opphavsrett: Statsbygg.

Mellombygg mellom Geofysen og Kjemisk institutt i øst. Opphavsrett: Statsbygg.

Del av hageanlegg med beplantning og murer. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139851285
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	1925 - 1928
Byggherre:	Bergen museum
Arkitekt:	Egill Reimers
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Uregulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Monumentalt bygg med tre etasjer og et sju etasjers tårnparti i midten. Oppført av tegelstein med pussete flater, etasjeskillere i betong. Tak tekket med sort glassert tegelstein. Kjemisk institutt og botanisk laboratorium er bygget sammen med hovedbygningen.

Byggetrinn 1 (1929): Midtbygningen 5 etasjer med en toppetasje, sidefløyene to etasjer mot nord. (Allégaten), mens det viser 2 etasjer og en kjelleretasje mot sør. Byggetrinn 2 (innviet 1951/1952): 3-4 etasjer. Pusset mur. Nyklassisisme med vakker, men enkel dekor. Rik klebersteinsportal på midtbygningen. Stilrene interiører, vestibylen viser fremragende romkomposisjon.

Bygningen er et arbeid tegnet av en av landets fremste stilarkitekter fra det 20. århundre, Egill Reimers.

Sammendrag bygningshistorie

Generelt: Allégaten 70 ble bygget i to trinn: Trinn 1 med midtbygningen, og trinn 2 sidefløyene. Østfløyen har i dag adresse Jahnebakken 3 og ble opprinnelig tatt i bruk til "Kjemisk institutt" (se mer under bygg 10206). Vestfløyen har i dag adresse Jahnebakken 5 og ble opprinnelig tatt i bruk til "Botanisk laboratorium" (se mer under bygg 10207).

Kilde: Nordhagen 2004, s. 119-120. Bygningen gjengitt s.120-123.

Bygningshistorikk

1928	Oppført.
1951	Supplementert med to tilbygde fløyer på hver side av bygningen.

Vern

Formål:	Formålet er å bevare Geofysisk institutt som eksempel på formålsbygd forskningsinstitutt reist av Bergen museum med tydelig formspråk som vitner om vilje til å utviklet et universitet.
Begrunnelse:	Fredning av Geofysen vil sikre bevaring av et formålsbygg som er historiefortellende og viktig i UiBs historie. Geofysen ble planlagt og oppført av Bergen museum i 1928. Bygningen ble oppført for å legge til rette for utvikling av et geofysisk institutt. Representerer en viktig utvikling av forskningsmiljø frem mot opprettelsen av universitet.
Omfang:	Bygningen fremstår som meget autentisk og er av høy arkitektonisk kvalitet. Eksteriør. Interiør: Vestibyle, midtkorridorer i første og annen etasje, auditorium med opprinnelige møbler i annen etasje, samt tidligere bibliotek/dagens kantine i tredje etasje som vist på plantegningen. Utomhus: Hageanlegget mellom bygningene mot sydøst med forlengelse fra hjørnet av Botanisk Laboratorium og hjørnet av Kjemisk institutt ned til plass foran trappeanlegget i sydøst, som vist på kart.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr: 4

Interiørnavn: Korridor 2.etg.

Beskrivelse: Korridorene i første og annen etasje er i all hovedsak like, med påkostede dører i lys eik ut mot vestibyen og malte furudører i korridorene innenfor.

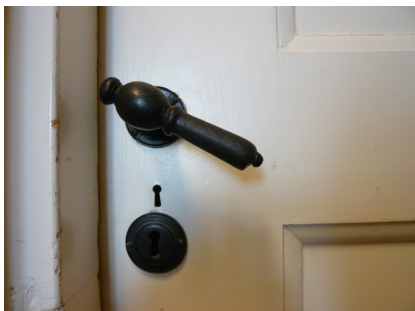

Interiørnr: Bevarte

dørvridere

Interiørnavn: I bruk på opprinnelige dører i samtlige etasjer.

Beskrivelse: De opprinnelige dørvriderne i sort bakelitt er forsatt bevart og i bruk i store deler av bygningen.

Interiørnr: 6.

Interiørnavn: Nåværende kantine/forhenværende bibliotek

Beskrivelse: Rommets karakter er vesentlig endret som følge av funksjonsendringen fra bibliotek til kantine. Rommets inngangsparti med dørørramning samt himlingens gesims er del av den opprinnelige innredningen, mens brystpanel og fargeholdning har kommet til etter at ble tatt i bruk som kantine.

Interiørnr: Malt dør.

Interiørnavn: Dør fra vestibyle til kantine i tredje etasje.

Beskrivelse: Malt inngangsdør til kantinen i tredje etasje har fortsatt sin opprinnelige fargesetting i behold. Muligens har husets øvrige malte dører hatt en lignende fargesetting.

Interiørnr: Stoler i auditorium

Interiørnavn: Auditorium annen etasje.

Beskrivelse: Det er bevart 40 stoler samt 11 smale bord som tilhører rommets opprinnelige utstyr. I tillegg er et kateter bevart samt rommets opprinnelige og særpregede blendingssystem av vinduene. Rommet har også i behold den ene av sine opprinnelige veggglampetter.

Interiørnr: 5

Interiørnavn: Korridor 3.etg.

Beskrivelse: Korridorene utgjør en vesentlig del av bygningens struktur.

Interiørnr: 1

Interiørnavn: Trapperom og vestibyle

Beskrivelse: Vestibyen med hovedinngang i 1.etg som inneholder hovedtrappen fra 1. til 7. etg. Rommet er utstyrt med opprinnelig parkettgolv i lys eik, opprinnelige dører i lys eik, har malte pussede vegger og er preget av stor grad av opprinnelighet.

Interiørnr: 2

Interiørnavn: Auditorium i 2.etg.

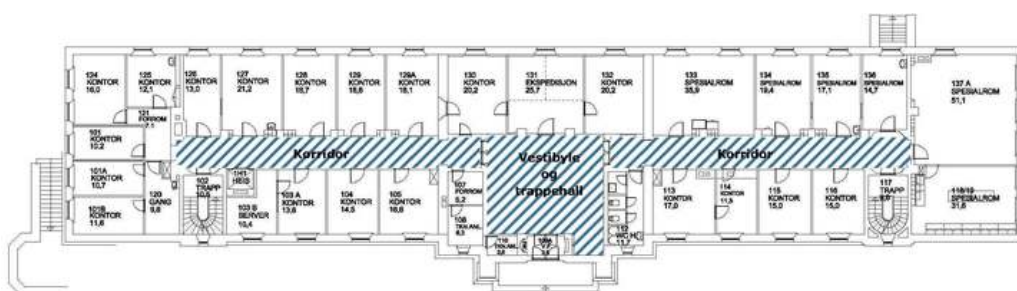
Beskrivelse: Auditoriet preges av stor grad av opprinnelighet, der såvel innredning som møbler er bevart fra huset oppførelse. Rommet har lys eikeparkett, keramiske fliser som gulvlist, pussede og malte vegger og himling, og står i all hovedsak som da bygningen ble tatt i bruk.

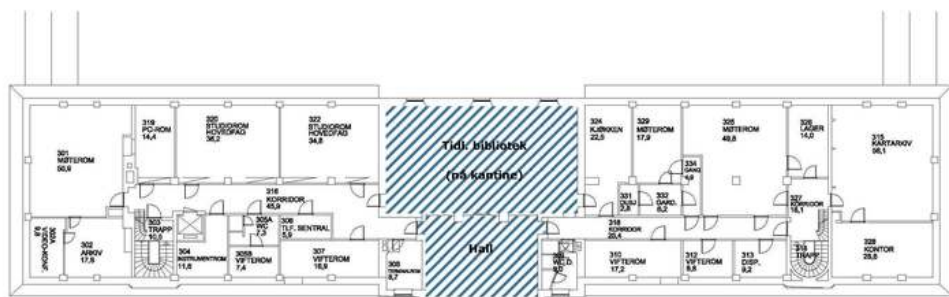
Interiørnr: 3

Interiørnavn: Korridor 1.etg

Beskrivelse: Korridorene har pussete og malte himlinger og vegger. Gulvet har den opprinnelige lyse eikeparketten i behold. Keramiske fliser er benyttet som sokkellist. De opprinnelige, malte furudørene, med sine opprinnelige sorte dørvidere bidrar til å gi korridorene kvalitet. Bortsett fra fargesetting står korridorene i all hovedsak som da huset sto ferdig.

Plantegning 1.etg. Opphavsrett: UiB/Statsbygg.

Plan, 2. etg. Vernesone interiør: Hall, midtkorridorer, auditorium med opprinnelige møbler. Opphavsrett: Statsbygg.

Plan, 3. etg. Vernesone interiør: hall, tidligere bibliotek (nå kantine). Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10205 GEOFYSISK INSTITUTT

Kompleks 3360 Allegaten 70

Allégaten 70, hovedinngang mot nord. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB.

Hovedinngang og trapperom. Opphavsrett: Statsbygg.

Trapp opp til tårn. Opphavsrett: Statsbygg.

Original dør. Opphavsrett: Statsbygg.

Stoler i auditorium Auditorium annen etasje. Opphavsrett: Statsbygg.

Opprinnelige dørvidere fortsatt i bruk. Opphavsrett: Statsbygg.

Korridor nne etasje med eikedører mot vestibylen og malte furudører i selve korridoren. Opphavsrett: Statsbygg.

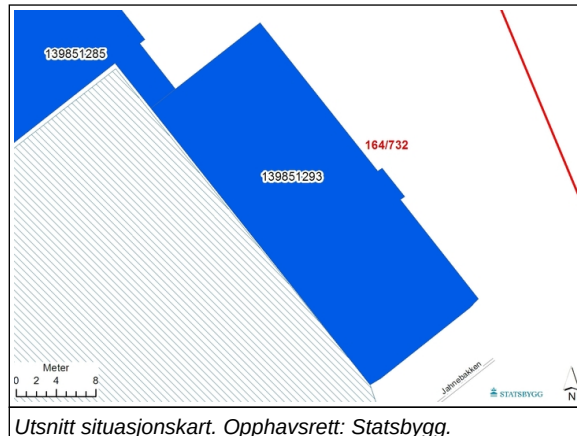
Utsnitt situasjonskart over fredet utomhusområde. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10206 KJEMISK INSTITUTT

Kompleks 3360 Allegaten 70

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139851293
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	1951
Byggherre:	Universitetet i Bergen
Arkitekt:	Egill Reimers
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Uregulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01, Høy antikvarisk verdi.
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Oppført i tegelstein med pussete flater, fundament støpt i fjell og etasjeskillere av betong. Tak tekket med sort glasert tegelstein. Oppført med kjeller, underetasje, tre etasjer og loft. Bygningen er oppført med heis og sentralfyringsanlegg.

Bygningen er et arbeid tegnet av en av landets fremste stilarkitekter fra det 20. århundre Egill Reimers.

Sammendrag bygningshistorie

Byggets østfløy, adresse Jahnebakken 3. Opprinnelig tatt i bruk av Kjemisk institutt.

Sidefløyene til Geofysen var den første byggeoppgaven til den nyopprettede Universitetet i Bergen.

Litteratur: Nordhagen 2004, s. 119-120. Bygningen gjengitt s.120-123.

Bygningshistorikk

1951	Oppført.
------	----------

Vern

Formål:	Formålet er å bevare Kjemisk institutt som et formålsbygd forskningsinstitutt og derved å sikre helheten i bygningsmiljøet rundt Geofysen.
Begrunnelse:	Kjemisk institutt er oppført som et eget bygg som ligger parallelt med botanisk laboratorium. Bygningen henger sammen med geofysisk institutt med et lite mellombygg. Kjemisk institutt ble oppført like etter at UiB ble opprettet. Kjemisk institutt var planlagt samtidig med geofysisk institutt med samme arkitekt. Bygget er derfor oppført i samme stil som geofysisk institutt. Bygningen er av høy arkitektonisk kvalitet og fremstår som autentisk. Fredning av Kjemisk institutt vil sikre bevaring av hele det geofysiske instituttet.
Omfang:	Bygningens eksteriør. Interiør: Vestibyle, hovedtrapperom.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr: 1
Interiørnavn: Vestibyle.
Beskrivelse: Vestibylen er preget av etterkrigstidens enkelhet, med malt pusset himling og vegger. Rommets utsmykning er det rikt utformede gulvet i sort skifer med geometrisk mønster i hvit marmor. Rommet preges av stor grad av opprinnelighet.

Interiørnr: 2
Interiørnavn: Hovedtrapperom
Beskrivelse: Hovedtrapperommet er enkelt i sin karakter, men preges av gode materialer. Himling og vegger er pusset og malt, trappetrinnene er i sort skifer med hvite opptrinn og med påkostet smijernsrekkverk. Trapperommet har representative dobbelte dører i lys eik. Rommet preges av stor grad av opprinnelighet.

BYGNING 10206 KJEMISK INSTITUTT

Kompleks 3360 Allegaten 70

Østfløy Jahnebakken 3, gamle kjemisk institutt. Opphavsrett: Statsbygg.

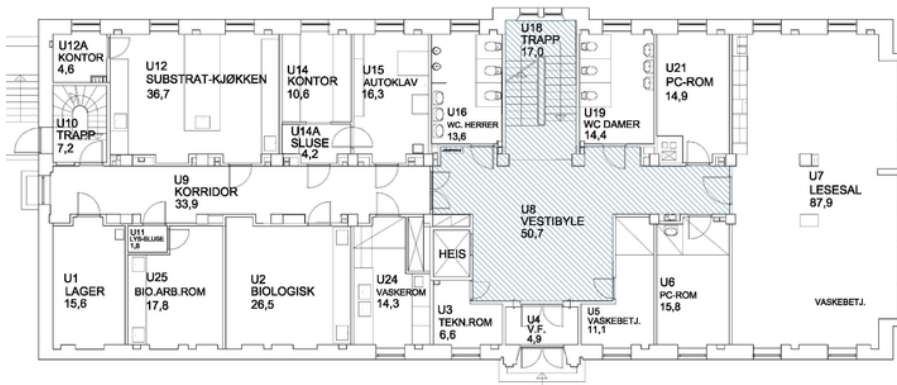
Jahnebakken 3 Kjemisk Institutt, Fasade mot vest. Opphavsrett: Statsbygg.

Gamle "Kjemisk institutt". Opphavsrett: UiB.

Jahnebakken 3, fasade mot vest. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB.

Vestibulen har malt og pusset himling samt vegger, der rommet utsmykking er et rikt utformet gulv i skifer og hvit marmor samt dørene i lys eik. Opphavsrett: Statsbygg.

Plantegning underetasje med skravur for fredet interiør. Opphavsrett: Statsbygg.

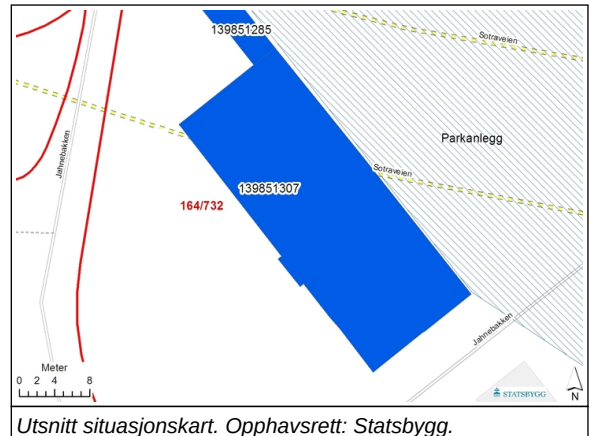
Hovedtrapperommet har malt pusset himling og vegger. Reposene er dekorativt lagt i skifer og hvit marmor, og der skiferen er brukt på trappetrinnene mens inntrinnene er i hvit marmor. Trappegelender i smijern er påkostet. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10207 BOTANISK LABORATORIUM

Kompleks 3360 Allegaten 70

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139851307
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	1951
Byggherre:	Universitetet i Bergen
Arkitekt:	Egill Reimers
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Uregulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01. Høy antikvarisk verdi,
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Oppført i tegelstein med pussete flater, fundament støpt i fjell og etasjeskiller av betong. Oppført med kjeller, underetasje, tre etasjer og loft. Bygningen er oppført med heis og sentralfyringsanlegg. Inneholder kontorer, arbeidsrom, laboratorier, spesialrom og et større vekstom over 1,5 etasje i syd med veggflater i glass satt i en jernkonstruksjon.

Bygningen ble tegnet av en av landets fremste stilarkitekter fra det 20. århundre, Egill Reimers.

Sammendrag bygningshistorie

Byggets vestfløy, adresse Jahnebakken 5. Formålsbygd til "Botanisk laboratorium".

Sidefløyene til Geofysen var den første byggeoppgaven til den nyopprettede Universitetet i Bergen.

Kilde: Nordhagen 2004, s. 119-120. Bygningen gjengitt s.120-123.

Bygningshistorikk

1951	Oppført.
------	----------

Vern

Formål:	Formålet er å bevare Botanisk laboratorium som et formålsbygd forskningsinstitutt og derved å sikre hele bygningsmiljøet Geofysen.
Begrunnelse:	Botanisk laboratorium er oppført som et eget bygg som ligger parallelt med kjemisk institutt. Bygningen henger sammen med geofysisk institutt med et lite mellombygg. Botanisk laboratorium ble oppført like etter at UiB ble opprettet. Botanisk laboratorium var planlagt samtidig med geofysisk institutt med samme arkitekt og er oppført i samme stil som geofysisk institutt. Bygningen er av høy arkitektonisk kvalitet og fremstår som autentisk.
Omfang:	Fredning vil sikre bevaring av hele det Geofysiske instituttet. Bygningens eksteriør. Interiør: Vestibyle, hovedtrapperom. Laboratorium 311 i 3.etg som vist i plantegning.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

BYGNING 10207 BOTANISK LABORATORIUM

Kompleks 3360 Allegaten 70

Interiør

Interiørnr: 1

Interiørnavn: Vestibyle.

Beskrivelse: Vestibyen er lik vestibyen i Kjemisk institutt, der vegger og himling er pusset og malt. Rommets viktigste kvalitet er det påkostede gulvet i sort skifer med geometrisk mønster i hvit marmor. En annen kvalitet er dørene i lys eik. Rommet er lite endret siden bygningen ble tatt i bruk.

Interiørnr: 2

Interiørnavn: Hovedtrapperom

Beskrivelse: Hovedtrapperommet er lik trapperommet i den samtidige fløyen som rommer kjemisk institutt. Rommet har pussede og malte vegger og himling, trappetrinn i sort skifer og hvit marmor, påkostet smijersrekkverk og representative dobbelte dører i lys eik. Rommet preges av stor grad av opprinnelighet.

Interiørnr: 3

Interiørnavn: Korridor 1.etg.

Beskrivelse: Korridorene har en enkel karakter, lik de i nabofløyen.

Interiørnr: 5

Interiørnavn: Korridor. 3 etg.

Beskrivelse: Safe i korridoren.

Interiørnr: 4

Interiørnavn: Opprinnelige stoler

Beskrivelse: I korridoren i annen etasje står fire armstoler spesielt tegnet for bygningen av professor Hagen i 1949-50. Tilsvarende stoler står ellers rundt om i bygningen og er viktige inventarstykker som del av husets opprinnelige spesialtegnede innbo.

Interiørnr: 6

Interiørnavn: Laboratorium

Beskrivelse: Laboratorium 311 utmerker seg ved sitt store vindu langs det meste av langveggen samt ved sin store takhøyde.

Jahnebakken 5, fasade mot sør-øst. Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade mot øst. Opphavsrett: Statsbygg.

Kompleks 3360 Allegaten 70

U1 VASKEROM 16,2

U2 LAB. 16,5

U4 AUTOKLAV 16,7

U5 INSTR.ROM 33,6

U6 WCHERRER 14,6

U7 TRAPP 18,0

U8 WCDAMER 16,6

U9 KONTOR 15,3

U10 LAB. 34,8

U11 KORRIDOR 31,9

U12 VESTIBYLE 41,5

U13 KORRIDOR 22,3

U14 TRAPP 11,7

U15 KJEMILAGER 17,9

U16 FORROM 3,4

U17 KJØLEROM 10,5

U18B INSTRUMENTROM 14,6

U18A SENTRIFUGE 26,3

U19 LAB. 14,7

U20 LAB. 5,9

U21 LAB. 33,5

U22 V.F. 4,2

HEIS

A photograph of a long, brightly lit hallway with wooden floors and yellow walls. The hallway leads to a bright doorway at the end. On the right, there are lockers and a desk with papers. On the left, there are more lockers and a red fire alarm pull station.

312 TRAPP 12,2

313 KONTOR 17,9

314 KONTOR 16,0

315 LABORATORIUM 47,0

316 KONTOR 10,8

317 KONTOR 7,8

318 KONTOR 14,4

319 KONTOR 15,5

311 LAB. 36,5

310 KORRIDOR 43,9

309 KORRIDOR 25,8

301 LABORATORIUM 60,4

302A KONTOR 16,0

303 KONTOR 10,8

304 LAB 3,9

305 TOALET 14,7

306 TRAPP 18,0

307 SAFE 6,7

308 LABORATORIUM 40,5

399 HEIS

Side 3

BYGNING 10207 BOTANISK LABORATORIUM

Kompleks 3360 Allegaten 70

Hovedtrapp med skifer og marmor Opphavsrett: Statsbygg.

Stoler, tegnet og utført som en del av inventaret. Opphavsrett: Statsbygg.

Vestibylen er enkelt utformet, der det rikt utformede gulvet i sort skifer med mønster i hvit marmor er rommets utsmykning. Opphavsrett: Statsbygg.

Kateter i laboratorium 311, 3 etg. Opphavsrett: Statsbygg.

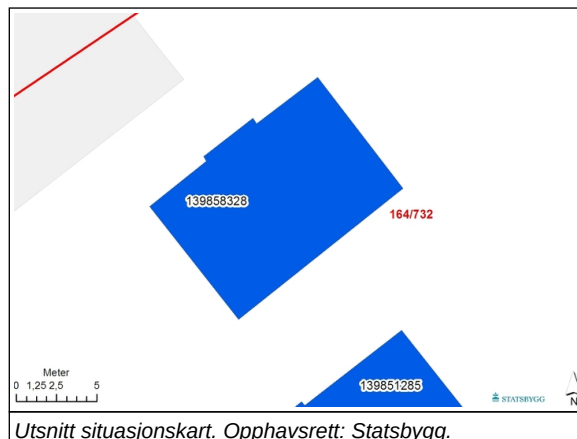
Safe i korridor. Opphavsrett: Statsbygg.

Hovedtrapperommet. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139858328
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	1948
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Uregulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bevaringsverdi: Betatronen er et viktig teknisk-historisk kulturminne fra en ekspanderende og eksperimenterende periode innenfor norsk fysikkforskning.

Løst inventar kan ha vitenskapelig verdi, og bør vurderes inn i bygningens samlede kulturhistorie.

Sammendrag bygningshistorie

Det var den revolusjonerende utviklingen innenfor fysikken i 1930-40 årene som la grunnlag for en sterk interesse i 50 årene for faget. Det var derfor en sterk økning av studenter som søkte seg til faget samtidig som det var politisk vilje til å satse på fysikken.

I Bergen var det, rett etter krigen, lagt et grunnlag for å kunne drive med kjernefysisk forskning ved at det kjernefysiske laboratoriet ble etablert, hovedsakelig finansiert av Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd (NTNF). Interessen for kjernefysisk forskning var en sterk internasjonal tendens.

Van der Graaf-generatoren sto ferdig i 1950, betatronen et par år senere.

Bygningen kalles Betatronen av UiB. Bygningen er ikke nevnt i St.meld. nr. 10 1958. Dette kan skyldes delt eierskap.

Litteratur: Universitetet i Bergens historie, 1996, bind I s. 286, bind II s. 171.

Vern

Formål:	Formålet er å sikre bygningen som formålsbygd kjernefysisk laboratorium.
Begrunnelse:	Betatronen er et viktig teknisk-historisk kulturminne fra en ekspanderende og eksperimenterende periode innenfor norsk fysikkforskning. Bevaring vil sikre bygningsmiljøet rundt Geofysen og ivareta et viktig kulturminne innenfor utdanningssektoren. Interiøret i bygningen viser et skreddersydd interiør for formål og utstyr.
Omfang:	Eksteriør. Interiør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Betatronen sett fra sydøst. Nærmest i bildet er en murt konstruksjon som antas å være adkomst til tilfluktsrom eller lignende. Den antas ikke å ha forbindelse med det kjernefysiske laboratoriet. Opphavsrett: Statsbygg.

Inngangen til Betatronen til høyre. Til venstre inngangen til et utgravd redskapshus. Opphavsrett: Statsbygg.

Betatronen sett fra vest. Opphavsrett: Statsbygg.

Rom med utstyr. Opphavsrett: UiB.

Div utstyr og inventar i Betatronen. Opphavsrett: UiB.

Rom inne i Betatronen. Opphavsrett: UiB.

Rom for utstyr. Opphavsrett: UiB.